

Nieuwsbrief IVN Roosendaal

December 2016

Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid afd. Roosendaal.

IVN werkt aan een duurzame samenleving. Wij zijn ervan overtuigd dat we door mensen zelf in aanraking te brengen met de natuur, zij zich pas écht bewust worden van de waarde ervan. Daarom laten wij jong en oud de natuur van dichtbij beleven.

Wintertijd, ganzentijd

© Cees van Overveld

Uitnodiging algemene ledenvergadering

Het bestuur van IVN afdeling Roosendaal nodigt u allen uit voor de Algemene Ledenvergadering, die zal worden gehouden op **20 februari 2017** om **19.30 uur** in het MEC-lokaal, T-huis Visdonk. Ongeveer 3 weken voor de vergadering ontvangt u de agenda en andere benodigde stukken.

Financiële ontwikkelingen IVN afdeling Roosendaal

Zoals vorige ALV al besloten, blijft de contributie voor 2017 hetzelfde als dit jaar nl. € 24 en €12 voor een huisgenoot/gezinslid.

Wel willen we er als vereniging naar streven om de contributie te gaan innen d.m.v automatische incasso van Uw rekening. Circa 30 % van onze leden doet dit al en we hopen dat meerdere leden dit willen gaan doen. Het is voor de vereniging/penningmeester veel makkelijker, doordat hij minder achter niet tijdige betalingen aan hoeft te zitten. Tevens zijn er nog steeds leden die oude contributie bedragen overmaken. De vraag om vrijwillig machtigingsformulieren in te vullen heeft tot nu toe niet veel reacties opgeleverd. Het bestuur wil daarom voorstellen om de contributie voor 2018 voor mensen zonder automatische machtiging extra met € 2 te verhogen. Het is zowel voor U als lid en de penningmeester namelijk veel eenvoudiger. Machtigingsformulieren kunt U bij de penningmeester verkrijgen.

In het kader van de financiën willen we ook van de leden die een papieren exemplaar van onze nieuwsbrief willen blijven ontvangen een extra bijdrage gaan vragen. De printkosten en verzending van deze exemplaren bedragen al bijna € 7 euro per lid per jaar.

Wij streven dus naar volledige verzending van onze nieuwsbrief per e-mail! Dus heeft U e-mail en om voorgaande reden geen bezwaar tegen onze digitale nieuwsbrief, laat het dan d.m.v. opgave van Uw e-mailadres weten aan de redactie van de nieuwsbrief. Dit kan door een mailtje te sturen naar:

redactie@ivnroosendaal.nl. Voor het blijven ontvangen van een papieren exemplaar stelt het bestuur voor om vanaf 2018 een extra bijdrage van € 7,-- in de contributie te vragen!

Nieuwjaarswandeling

Mede namens MEC, KNNV en Transition Town Roosendaal nodigen wij alle IVN-leden uit voor de gezamenlijke Nieuwjaarswandeling op **zondag 8 januari 2017**.

We beginnen deze middag om **13.30 uur** met een fotospeurtocht in de omgeving van het MEC. Daarna komen we om 15.00 uur bij elkaar voor een gezamenlijke borrel en nieuwjaarswensen.

Wij hopen u allen die middag te mogen begroeten.

Colofon

Bestuur			bestuur@ivnroosendaal.nl
Bestuursleden			
Naam	Functie		e-mail
Piet Theulings	voorzitter/penningmeester a.i.		bestuur@ivnroosendaal.nl
Gerrie van Osch	Secretaris		
Hans van Nassau	Lid		
Jac Heijmans	Lid		
Coby Vromans	Lid		
Coby en Johan Vromans Hans van Nassau	Redactie Nieuwsbrief		redactie@ivn.roosendaal.nl

Website: www.ivn.nl/afdeling/roosendaal

Website jeugdnatuurgroep: <https://www.facebook.com/jeugdnatuurgroepivnroosendaal>

Website kleuternatuurgroep: <https://www.facebook.com/kleuternatuurroosendaal>

Blog Piet van Oeffelen Brabants Landschap:

<http://www.brabantslandschap.nl/actueel/blog/?auteur=14>

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
<i>Van het bestuur</i>	<i>2-3</i>
<i>Colofon / Inhoudsopgave</i>	<i>3</i>
<i>Activiteitenoverzicht IVN/KNNV Roosendaal december 2016 – oktober 2017</i>	<i>4</i>
<i>Lezingen voorjaar 2017</i>	<i>5</i>
<i>Workshop vogels en vogels kijken</i>	<i>6</i>
<i>Planning jeugdnatuurgroep december 2016 – juni 2017 (onder voorbehoud)</i>	<i>7-8</i>
<i>Planning kleuternatuurgroep 2017</i>	<i>8-9</i>
<i>Planning seniorenactiviteiten december 2016 – juni 2017</i>	<i>9-10</i>
<i>Publiekswandeling winter</i>	<i>11</i>
<i>Memorie van een IVN-natuurgids</i>	<i>12</i>
<i>Wilde apen</i>	<i>13</i>
<i>Wintertijd....ganzentijd</i>	<i>13-14</i>
<i>Terugblikken</i>	<i>15-19</i>
<i>Werkgroepen, contactpersonen en overige informatie</i>	<i>20</i>

Activiteitenoverzicht IVN/KNNV Roosendaal december 2016 t/m oktober 2017

Alle wandelingen starten vanaf het parkeerterrein bij de Lodge

Alle fietstochten starten bij het MEC

In het kader van een verdere samenwerking tussen IVN Roosendaal en KNNV zijn wandelingen, excursies en themabijeenkomsten gezamenlijk gepland en deze worden daarom in het overzicht opgenomen. Daarnaast organiseert de KNNV om de week op dinsdagavond de zogenaamde snuffelavond. Hier besteden de verschillende werkgroepen aandacht aan wat er op dat moment voor vragen liggen. IVN-leden zijn hierbij van harte welkom en kunnen hier met hun vragen terecht.

Datum	Start	Werkgroep	Bestemming/locatie	Onderwerp	Contactpersoon
6-12-2016	19.30 uur	KNNV	MEC	snuffelavond	
10-12-2016	Nnb	Jeugdnatuurgroep	MEC	Sterren kijken	Corry Vroegrijk
11-12-2016	13.00 Lodge	IVN/KNNV	Moretusbos Putte	Wandeling	Jac Heijmans
13-12-2016	19.30 uur	KNNV	MEC	Vlinders Grenspark en Macedonië	Guus Dekkers
20-12-2016	De geplande filmavond gaat niet door!				
26-12-2016	9.00 Lodge	KNNV/IVN	Kalmthoutse Heide		Guus Dekkers
27-12-2016	13.00 uur Lodge	Seniorenactiviteit IVN	Huijbergen Kortenhoeve	Winterwandeling	Jac Heijmans en Hans van Nassau
08-01-2017	14.00 uur	IVN/KNNV/TTR/MEC	MEC	Nieuwjaarswandeling	Coby en Johan Vromans, Hans van Nassau
14-01-2017	14.00 uur	jeugdnatuurgroep	MEC	Vogelverrassing	Corrie Vroegrijk
31-01-2017	13.00 uur	Seniorenactiviteit	Parkeerterrein Lodge	Stadswandeling Bergen op Zoom	Jac Heijmans en Hans van Nassau
07-02-2017	19.30 uur	Thema	MEC	Macrofotografie	Jac Heijmans en Linda van Meer
11-02-2017	14.00 uur	Jeugdnatuurgroep	MEC	Dieren in de winter	Chantal
12-02-2017	14.00 uur	Thema	Everland	winterwandeling	Piet van Oeffelen
28-02-2017	13.00 uur	Seniorenactiviteit	Parkeerterrein Lodge	Rondleiding waterzuivering Bath	Jac Heijmans en Hans van Nassau
07-03-2017	19.30 uur	Thema	MEC	vogels	Jac Heijmans en Linda van Meer
11-03-2017	13.00 tot 17.00 uur	Jeugdnatuurgroep	Stationshal Roosendaal	Natuurmuseum Brabant in Tilburg	Corrie Vroegrijk
28-03-2017	11.00 uur	Seniorenactiviteit	MEC	Fietstocht Arboretum Kalmthout	Jac Heijmans en Hans van Nassau
04-04-2017	19.30 uur	Heemkundekring	MEC	Lezing over turf	Jac Heijmans en Linda van Meer
08-04-2017	14.00 uur	Jeugdnatuurgroep	MEC	Paaspuzzeltocht	Corrie Vroegrijk
12-04-2017	14.00 uur	Kleuternatuurgroep	MEC	Vogels	Linda Frantzen
25-04-2017	13.00 uur	Seniorenactiviteit	MEC	Fietstocht en wandeling 3 ^e Wereldbos Wouw	Jac Heijmans en Hans van Nassau
07-05-2017				Wilde plantenwandeling	
13-05-2017	14.00 uur	Jeugdnatuurgroep	MEC	Wondere wereld van insecten	Chantal
17-05-2017	14.00 uur	Kleuternatuurgroep	MEC	Vlinders	Linda Frantzen
20-05-2017	10.00 uur	IVN/KNNV	MEC	Fietstocht door Heemkundekring	Jac Heijmans
30-05-2017	13.00 uur	Seniorenactiviteit	MEC	Fietstocht en tuinbezoeking Heerle	Jac Heijmans en Hans van Nassau
14-06-2017	14.00 uur	Kleuternatuurgroep	MEC	Wilde bloemen	Linda Frantzen
10-06-2017	14.00 uur	Jeugdnatuurgroep		Slootjesdag	Corrie Vroegrijk
27-06-2017	13.00 uur	Seniorenactiviteit	Parkeerterrein Lodge	Fuchsiatuinen Bouvigne	Jac Heijmans en Hans van Nassau
12-07-2017	14.00 uur	Kleuternatuurgroep	MEC	Kriebelbeestjes	Linda Frantzen
23-07-2017				Vlinder/insecten-wandeling	
13-09-2017	14.00 uur	Kleuternatuurgroep	MEC	Kabouterpapad	Linda Frantzen
15-10-2017				Paddenstoelen-wandeling	
18-10-2017	14.00 uur	Kleuternatuurgroep	MEC	Beleef de herfst	Linda Frantzen

Thema: Macrofotografie door Jeroen Hoppenbrouwers

Datum: dinsdag 7 februari 2017; aanvang 19.30 uur

Locatie: MEC Roosendaal.

Vanaf 2009 zet Jeroen met de D3000 de eerste stappen in de digitale fotografie. Al snel werd zijn voorkeur macrofotografie van insecten. Inmiddels is hij overgestapt op de Nikon D7000. Om de opnames nog verder te perfectioneren is hij gaan experimenteren met de omgedraaide lens. Heel veel oefenen en zoeken naar verbeteringen is hij inmiddels in staat om insecten van zeer dichtbij, vaak fracties ervan, in een hagelscherp beeld te brengen. Het resultaat zijn schitterende opnames die stuk voor stuk tot een kunstwerk kunnen worden verheven.

Enige tijd geleden heeft hij geëxposeerd in Parottia Roosendaal.

Jeroen zegt: "Ik ben altijd bezig mezelf te verbeteren. De laatste foto moet altijd beter zijn dan de vorige."

Kortom het wordt een zeer boeiende avond, waarin volop ruimte voor het stellen van vragen.

Thema: Cees van Overveld natuurfotograaf met hart en ziel.

Datum: dinsdag 7 maart 2017, aanvang 19.30 uur

Locatie: MEC Roosendaal.

Cees is al vele jaren een gepassioneerd natuurfotograaf, veelal unieke opnames van vogels maar ook alle andere natuurelementen ontsnappen niet aan zijn aandacht.

Hij kan er zo boeiend over vertellen.

De avond leent zich uitstekend om met Cees op pad te gaan en te genieten van al het moois dat hij laat zien.

Uiteraard is er volop gelegenheid tot het stellen van vragen.

Thema Turf het bruine goud van Roosendaal door Heemkundekring De Vrijheid van Rosendale

Datum: dinsdag 4 april 2017, aanvang 19.30 uur

Locatie: MEC Roosendaal.

Door de heren Toon de Bruin (overleden 28-11-2006), Johan Dudok, Leo Notenboom en Ben Steffen is in de periode 2005-2006 een studie verricht naar de betekenis van turf door de eeuwen heen voor Roosendaal in het bijzonder en voor West Brabant en de Noorder Kempen (België) in het algemeen.

De volgende aspecten komen o.a. aan de orde:

De basis van de ruimtelijke ordening van het huidige Roosendaal is gelegd in de periode van de turfwinning.;

Van 1250 tot 1750 was Roosendaal een belangrijk centrum met invloedrijke inwoners;

Enkele nu belangrijke straten in Roosendaal waren vroeger turfvaarten;

Het huidige landschap van West-Brabant en de Noorder-Kempen is bepaald door de turfwinning;

Het belang voor het waterbeheer, vroeger en nu, van de oude turfvaarten in West-Brabant en de Noorder-Kempen.

Een avond waar u veel te weten komt over turf, het economische belang en de verdere gevolgen hiervan. Uiteraard volop gelegenheid tot het stellen van vragen.

Workshop vogels en vogels kijken

Wegwijs in de West-Brabantse natuur

Van 15 maart t/m 5 april 2017 verzorgt IVN Roosendaal in samenwerking met KNNV Roosendaal een workshop voor de beginnende en de geïnteresseerde vogelaar. De nadruk zal liggen op algemeen in Nederland voorkomende vogels. Naast de behandeling van de fascinerende biologie (bouw en gedrag) van vogels zal er aandacht zijn voor hun herkenning (waaronder zang), verspreiding en de plaats in onze natuur en cultuur.

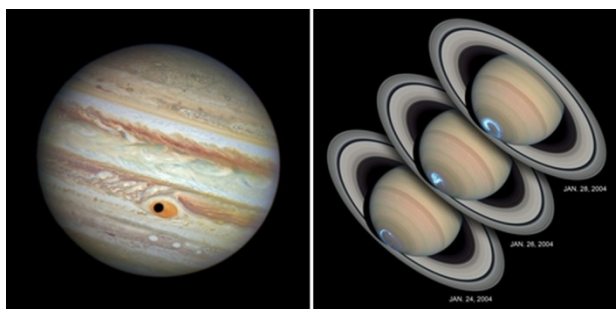
De workshop bestaat uit vier woensdagavonden die worden gehouden in het Milieu Educatief Centrum (MEC) in het T-huis op het landgoed Visdonk, Dennenscheerderdreef 11 te Roosendaal.

De data zijn 15, 22 en 29 maart en 5 april 2017.

Tevens zal er een excursie plaatsvinden op een nader te bepalen datum. Het programma zal begin volgend jaar op de site worden geplaatst.

Aanmelden bij Carla van der Burgt via cursussen@ivnroosendaal.nl

10 december 2016, 14.00-16.00 uur: Sterren kijken

We gaan op klaarlichte dag vertellen over wat er op heldere winteravonden aan de hemel te zien zal zijn. Verder gaan we ons verdiepen in het heelal, te beginnen bij de maan en ons planetenstelsel. Dat doen we allemaal aan de hand van sterrenkaarten en foto's die de Hubble-telescoop gemaakt heeft. Dus er is een stukje theorie en een stukje praktijk. Leuk voor alle jongens en meisjes. Kosten: €1,50 en vóór vrijdag 9 december opgeven per mail: info@jeugdnatuurgroep-ivn-roosendaal.nl

Vertrekpunt : Norbertuscollege, Lyceumlaan 10, 4702 Roosendaal

14 januari 2017, 14.00-16.00 uur: Vogel verrassing

Wil je graag roodborstjes, meesjes, merels enz. op de voedertafel, kom dan zaterdag 14 januari naar de jeugdnatuurmiddag. We gaan de vogels verwennen door een vogelvoerkrans te maken. Uit ervaring weten we dat dit een zeer geliefde activiteit is. Kom jij ook? Kosten: €1,50 en vóór vrijdag 13 januari opgeven per mail: info@jeugdnatuurgroep-ivn-roosendaal.nl

Vertrekpunt : MEC Brasserie T-huis Visdonk

11 februari 2017, 14.00-16.00 uur: Dieren in de winter (onder voorbehoud)

Waar zijn toch alle dieren gebleven? Ik zie geen vlinders, slakken, kikkers, padden, egels enz. meer. Houden ze een winterslaap, een winterrust of overwinteren ze nog op een nadere manier. Al deze dingen kom je te weten tijdens onze jeugdnatuurmiddag. Bij alle opdrachtjes zullen je zintuigen weer heel belangrijk zijn. We rekenen op je!

Kosten: €1,50 en vóór vrijdag 10 februari opgeven per mail: info@jeugdnatuurgroep-ivn-roosendaal.nl

Vertrekpunt : MEC Brasserie T-huis Visdonk

11 maart 2017, 13.00-17.00 uur: Natuurmuseum Brabant (onder voorbehoud)

Beloofte maakt schuld! Vorige jaar konden we door omstandigheden maar zeer kort dit prachtige museum bezoeken, we hebben toen beloofd dit jaar terug te gaan. 11 maart is het zo ver. In dit fantastische museum verveel je je geen minuut. Er is zoveel te zien, te veel om op te noemen.

Dit mag je niet missen! . Er kunnen maar een beperkt aantal kinderen mee. Geef je dus snel op!

Kosten: € 1,50 en vóór vrijdag 25 februari opgeven per mail: info@jeugdnatuurgroep-ivn-roosendaal.nl

Vertrekpunt : Stationshal Roosendaal

8 april 2017, 14.00-16.00 uur: Paaspuzzeltocht

Spannend! Kun je goed zoeken? Kom dan deze dag naar deze jeugdnatuurmiddag. Wie vindt alle eieren, wie kan de opdracht oplossen? En wie zorgt voor het mooiste paasei? Natuurlijk zorgen wij ook nog voor een leuke attentie. Deze middag mag je niet missen. Kosten: €1,50 en vóór vrijdag 7 april opgeven per mail: info@jeugdnatuurgroep-ivn-roosendaal.nl

Vertrekpunt : MEC Brasserie T-huis Visdonk

13 mei 2017, 14.00-16.00 uur: Een kijkje in de wonderlijke wereld van de insecten (onder voorbehoud)

Deze middag ontdek je niet alleen hoe prachtig deze kleine diertjes met zes poten zijn en hoe slim ze de dingen aanpakken, ook maak je kennis met een heleboel verschillende soorten. Het is dus weer de moeite waard om naar het MEC te komen.

Kosten: €1,50 en vóór vrijdag 12 mei opgeven per mail:

info@jeugdnatuurgroep-ivn-roosendaal.nl

Vertrekpunt : MEC Brasserie T-huis Visdonk

10 juni 2017, 14.00-16.00 uur: Slootjesdag

Elk jaar zijn er de landelijke slootjesdagen. Dit jaar doen wij ook weer mee. Kom jij ook kijken wat er allemaal in het water leeft? Elk jaar hebben we al iets bijzonders gevangen, daar wil je natuurlijk bij zijn. Wij zorgen voor schepnetjes en bakjes. We rekenen op jou.

Kosten: €1,50 en vóór vrijdag 9 juni opgeven per mail:

info@jeugdnatuurgroep-ivn-roosendaal.nl

Vertrekpunt : parkeerplaats Lodge Visdonk, hoek Zundertseweg Rozenvendreef

Planning kleuternatuurgroep 2017

Kleuternatuur gaat verder in 2017

Gezien het succes van Kleuternatuur in 2016 gaan wij in 2017 verder! Behalve dat (groot)ouders en kinderen de middagen erg leuk vonden en vragen wanneer we er in 2017 weer zijn, vinden we het zelf ook erg leuk om te doen.

We willen in 2017 zes keer een kleuternatuurmiddag organiseren. Dit gebeurt net als dit jaar op woensdagmiddag van 2 tot 4 uur in en om het MEC en wel op de volgende data: **12 april – 17 mei – 14 juni – 12 juli – 13 september – 18 oktober.**

Omdat de onderwerpen van 2016 veel succes hadden bij de kinderen, willen we een aantal van deze onderwerpen terug laten keren. Aangevuld met een paar nieuwe thema's, hebben we dan de volgende onderwerpen voor de kinderen in petto: **vogels – vlinders – wilde bloemen – kriebelbeestjes – kabouterpad – beleef de herfst.**

Data en programmering zijn vooralsnog onder voorbehoud. In de nieuwsbrief van maart vertellen we u meer over de onderwerpen die in april, mei en juni centraal staan. Voor een impressie van de kleuternatuurmiddagen die wij in 2016 organiseerden, kunt u een kijkje nemen op onze facebookpagina, www.facebook.com/kleuternatuurroosendaal.

Namens de vrijwilligers van Kleuternatuur,
Linda Frantzen, Coby Vromans, Jac Heijmans en Kees Konings

Meer informatie over kleuternatuur vindt u op www.facebook.com/kleuternatuurroosendaal of www.ivn.nl/afdeling/roosendaal

Planning Seniorenactiviteiten december 2016 t/m juni 2017

Winterwandeling Kortenhoeff bij Huijbergen

Op de laatste dinsdag van dit jaar, 27 december maken we een winterwandeling in het gebied Kortenhoeff bij Huijbergen. Lekker uitwaaien na de Kerstdagen. We volgen daar de blauwe route van ongeveer 6 kilometer. Een prachtig en afwisselend natuurgebied met droge en natte stukken. Na afloop is er nog gelegenheid voor een consumptie in een nabije gelegenheid. We vertrekken per auto om 13.00 uur vanaf het parkeerterrein van de Lodge. Meerijden is mogelijk tegen een kleine kilometervergoeding. Voor nadere informatie over deze activiteiten kunt u terecht bij Hans van Nassau, telefoon 06-23802757 of Jac Heijmans telefoon 06-25203357

Stadswandeling Bergen op Zoom

Deze winterse tijd is prima geschikt voor een mooi historisch getinte stadswandeling in Bergen op Zoom. Op **31 januari** vertrekken we per auto om **13.00 uur** vanaf het parkeerterrein bij de Lodge.

De stad is ontstaan op een zandrug in een veengebied dat naar het westen overging in de Scheldedelta.

Het veengebied ten oosten van de zandrug werd in het begin van de 13e eeuw ontgonnen.

Ter ontwatering doorgroef men de zandrug met een kanaaltje, de Grebbe genaamd, dat door het stadsgebied ter hoogte van de huidige Korenmarkt liep tot aan de Haven.

Ter plaatse van de huidige Markt kwam een aantal landwegen samen: de huidige Steenbergsestraat/Fortuinstraat, de Wouwsestraat/Zuivelstraat en de Korte Bosstraat/Hoogstraat. Aldus ontwikkelde zich de stad, die voor de Hertog van Brabant van belang was als vooruitgeschoven bastion tegen de expansie van het Graafschap Zeeland en het Graafschap Holland.

Excursie waterzuivering Bath

Bezoek met rondleiding op de waterzuivering in Rilland-Bath. De Brabantse Delta geeft deze rondleiding op **28 februari** van **13.30 tot 15.00 uur**. In verband hiermede vertrekken we per auto vanaf het parkeerterrein van de Lodge om **12.30 uur**.

Fietstocht naar het Arboretum in Kalmthout (dagtocht)

Deze fietstocht op **28 maart** naar het Arboretum in Kalmthout gaat over een afstand van ong. 40 km. Vandaar dat we om **11.00 uur** vertrekken vanaf het MEC. De entree bedraagt € 6 per persoon. In het restaurant van het Arboretum kunnen we de lunch gebruiken.
Het Arboretum behoeft verder geen nadere toelichting.

Fietstocht naar het 3^e Wereldbos in Wouwse Plantage

We vertrekken vanuit het MEC op **25 april** om **13.00 uur** richting de Wouwse Plantage waar we een rondleiding krijgen in het 3^e Wereldbos door Adrie Goorden, grondlegger en mede-oprichter van dit natuurgebied. Het Derde Wereldbos is 1993 aangelegd door de stichting Wouw voor de Derde Wereld in samenwerking met het gemeentebestuur van Wouw. Later is daar een vlindertuin aangelegd met een grote variatie aan wilde planten. Het Derde Wereldbos met vriendschapsbomen, informatiepanelen en de vlindertuin zijn ook aangelegd om de doelstellingen van de Wouwse Stichting uit te dragen.

Fietstocht naar de tuin van Laura Dingemans in Heerle (30 mei, vertrek 13.00 uur)

Laura Dingemans heeft in de loop der jaren haar oude tuin, hoofdzakelijk beplant met bomen en coniferen, gewijzigd in een tuin met vaste planten, vijvers en haagjes. Verder is zij zich gaan toeleggen op het vermeerderen van planten, die nu te koop zijn. We krijgen daar naast een rondleiding ook nog koffie of thee. De eigen bijdrage voor deze middag bedraagt per persoon € 6,50.

Bezoek aan de fuchsiatuinen van Bouvigne

Wandeling door de fuchsiatuinen van het landgoed Bouvigne waar de Brabantse Delta is gehuisvest.
Vertrek op **27 juni** om **13.00 uur** per auto vanaf het parkeerterrein Lodge. Op landgoed Bouvigne kunt u drie kasteeltuinen bezoeken: een Franse, een Engelse en een Duitse. De tuinen zijn aangelegd in de periode tussen ongeveer 1913 en de jaren dertig van de vorige eeuw en geheel in overeenstemming met de toen heersende smaak. Opvallend zijn daarbij de vele soorten fuchsia's en de bijzondere beeldencollectie.

Winterwandeling 12 februari IVN/KNNV 2017

Nu de echte winters met sneeuw en ijs uitblijven, bieden wij U bij het thema " winterwandeling" iets anders. Wat dacht U van een excursie door een gebied dat alleen tijdens de winterperiode toegankelijk is voor publiek. Waar vind je zoiets, nou heel dicht in de buurt. Net buiten Nispen ligt, langs de oevers van de Molenbeek "het Everland". Een oud weidegebied van 24 ha met kleine weitjes, slootjes en veel knotwilgen.

Die hebben onderhoud nodig, om de 3-4 jaar moeten de takken er af. Een groep natuurbeheerders zet daar elk jaar de schouders onder. Verder is het gebied van historische waarde. Dit blijkt uit de vondsten die wij in de loop van de tijd gedaan hebben.

Tijdens de wandeling en koffiedrinken, kunnen wij hierover uitleg geven. Nieuwsgierig geworden? Wij nodigen U graag uit om op zondag 12 febr. met ons mee te wandelen.

Vertrek om **14.00 uur** bij de **brug aan de Oude Nispenseweg** (einde Molenbeekfietspad).

U kunt de auto daar evt. makkelijk kwijt in de wegberm. Vanwege het drassige terrein zijn laarzen/ stevig schoeisel aanbevolen. Het geheel gaat ongeveer 2 uur duren. Zelfs bij slecht weer (regen, kou, sneeuw) kunnen wij U waardig ontvangen. Gezien de accommodatie kan de groep max. 20 personen groot zijn.

Gaarne opgave vooraf, dit ook ivm. de koffie.

Mocht U al iets meer willen weten, wij bloggen op de site van Brabants Landschap:

<http://brabantslandschap.nl/actueel/blog?auteur=14> onder de naam Piet van Oeffelen.

U bent van harte welkom,

Namens de IVN Beheersgroep "Everland" Piet van Oeffelen, coördinator

Met een 'varia' gevoel het nieuwe jaar in

Het is begin november en de bomen en planten beginnen langzaam te verkleuren. En weer zijn het stralend mooie herfstdagen aan het begin van deze maand.

Vorige week vrijdag zou ik een natuurwandeling doen met Ankie en haar man nabij het restaurant 'De Nieuwe Kloof', in de Wouwse Plantage. Dit als voorbereiding als activiteit in het kader van de IVN jeugdnatuurgroep Roosendaal. Bij het inrijden van de inrit naar het voornoemde restaurant, zag ik plotseling rechts in het bos blauwe vuilniszakken liggen en natuurlijk gevuld met??.

Ik telde er ongeveer 25, die schots en scheef over elkaar heen gedumpt lagen. Ik heb dit later gemeld bij het 'Brabantse Landschap', die daar eigenaar van het bos is.

Gelukkig was de natuurwandeling een succes, waarbij wij o.a. mooie aardsterren vonden tegen het zandige talud van de bosrand. Het was mij al vaker opgevallen dat er dit jaar vele valse cantharellen stonden. Het leken net 'gebakken eitjes' op oranje steeltjes. De echte cantharellen zouden wij ook nog zien, al waren ze nog in hun beginstadium. Wij passeerden ook stukken bos, die rond de eeuwwisseling rigoureus waren gekapt. Alles was toen weggehaald en de grote bandensporen van zware machines hadden zich toen door het duinzand geploegd. Dat was nu na dik 15 jaar 1 grote eenheidsworst geworden, alle bomen waren even groot en er stonden veel jonge naaldloze bomen in het midden van het bos.

Hier was duidelijk weinig of niets gedaan door de eigenaar. De natuur mag kennelijk hier zijn gang gaan. En moeder natuur zal dat ook wel oplossen. Hier dus geen oude hoge boom die omvalt en een open plek veroorzaakt waar jonge boompjes weer kunnen groeien. Als de mens eens beseft hoe belangrijk bomen zijn hier op deze aarde, zij zijn (met andere planten), verantwoordelijk voor alle leven hier op deze onstuimige planeet. Zij zijn o.a. producenten van zuurstof en het voor de mens opneembare organische ijzer, dat in hun vruchten zit. Het afvangen van fijnstof op hun bladeren en vooral het opnemen van het CO₂ uit de lucht. Gelukkig is men er in vele landen van overtuigd dat men niet straffeloos door kan gaan met het kappen van bomen. Toch kan mijn boosheid wel eens toenemen als ik lees dat men wil dat het CO₂ gehalte wordt teruggedrongen, maar men doodleuk 2000 voetbalvelden met kunstgras aanlegt. Dat is m.i. ruw weg gemeten 1000 hectare waar niets meer groeit en waar ook geen zuurstof wordt afgegeven en belangrijk geen CO₂ wordt opgenomen. En wat te denken van die rubberdeeltjes die men tussen het gras verspreidt? Mogelijk wel kanker verwekkend? En wat is er tegen gewoon gras? Mogelijk 'n beetje schuiven, nou en wat dan nog, ze schieten de bal nou ook geregeld naast of over de goal. En wat wordt er niet aan CO₂ en roetdeeltjes (fijnstof), uitgestoten tijdens de trekker trek wedstrijden? Oude tractoren en niet te vergeten, die vaak stinkende bromfietsen met hun enorme herrie, waar 'n vrachtauto nog stil van wordt.

Nou Nou Eirda, zo kan ie wel weer, heb je nog iets positiefs in je sombere 'brein' zitten? Ja, want zo kun je de memorie toch niet afsluiten zeker he? Even denken, natuurlijk als jullie dit lezen zit het jaar 2016 er al weer bijna op. Wij gaan allemaal weer opnieuw beginnen in 2017, eerst nog Kerstmis en dan het nieuwe jaar met onze goede voornemens. Geen vuurwerk meer met oudejaar, maar met lucht gevulde plastic zakken, die kapot geklapt kunnen worden en.....het plastic kan wederom gerecycled worden. Da's pas milieubewust !!!

Memorie van een IVN natuurgids, Eirda Nedroog

Wilde apen, over natuurbescherming in Nederland

Vers van de pers

Frank Berendse, 2016, Wilde Apen, KNNV Uitgeverij, 95 pagina's, 9,95 Euro.

Mijn eerste gedachte bij het lezen van dit boekje is; dit moet verplichte kost worden voor iedere IVN-natuurgids en aan het eind stemde het me ook nog blij met een realistisch toekomstbeeld waarin veel plaats is voor natuur, want dat kan blijkbaar toch in Nederland.

De schrijver Frank Berendse is oud-hoogleraar natuurbeheer en begint zijn vlot leesbare boekje met interessante en vaak verrassende beschouwingen over het belang van natuur, vroeger en nu. Alle belangrijke onderwerpen worden kort en helder samengevat. Hij stelt prikkelende vragen als: waarom we wel wilde apen beschermen maar niet bitterling, varkenssoortje of paardenbijter.

Hij vervolgt zijn betoog met de geschiedenis van de natuurbescherming in Nederland van de oprichting van de eerste natuurverenigingen, meer dan 100 jaar geleden tot de dag van vandaag en wat die allemaal bereikt hebben. Meteen daarop laat hij zien wat er allemaal mis is gegaan de afgelopen eeuw. De effecten van de 4 v's (vervuiling, versnippering, vermesting, verdroging) worden grondig uit de doeken gedaan. Alle beweringen zijn onderbouwd met cijfers en scheiden op vakkundige manier het kaf van het koren.

Via een realistische, economische beschouwing komt hij op een oplossing waarbij zowaar plaats is voor maar liefst 20% bos- en natuurterrein in 2050 waarbij dat nu nog 12% is. Tevens is er binnen de nieuw op te zetten natuurnetwerken nog eens 10% land beschikbaar voor natuurvriendelijke landbouw. Ook draagt Berendse een oplossing aan om dit alles in goede banen te kunnen leiden. Hij denkt aan regionale beheerfondsen waaraan niet alleen overheid en natuurorganisaties meebetalen, maar ook burgers en bedrijven. Ze zouden dezelfde status moeten krijgen als een waterschap.

Met heel veel geluk mag ik zo een mooi 2050 zelf nog meemaken maar vooral voor kinderen en kleinkinderen hoop ik van harte dat er een dergelijke organisatie komt die timmert aan ons aller welbevinden en dat van de natuur, hoe ver weg het - politiek gezien - nog mag lijken.

Guus Dekkers, september 2016

Wintertijd....ganzentijd

Ganzen in de winter

Dankzij de korte dagen zijn er momenten waarbij de zon er voor kan zorgen dat we ganzen in een ander licht kunnen bekijken. En door hun grote aantallen kan dat ook nog eens indrukwekkende beelden opleveren. Zoals u weet kunnen we ganzen het hele jaar door tegen komen. Zo'n halve eeuw geleden was dat wel anders.

Ganzen broedden toen in het noorden en noord-oosten. O.a. Noorwegen, Rusland en Siberië. Als gevolg van de ijstijden waarbij er grote voedselschaarste ontstond in de noordelijke gebieden waren de ganzen genoodzaakt om gematigde streken in het zuiden op te zoeken. En Nederland was zo slecht nog niet. De ijstijden zijn voorbij en de noodzaak om jaarlijks te verhuizen, ook.

Niet elke boer zal het met me eens zijn maar ganzen brengen leven in het winterse landschap. Er zijn wel 5 verschillende soorten. De brand-, rot-, grauwe, riet- en kolgans. Plus enkele verdwaalde soorten zoals de sneeuw-, roodhals-, Indische, Canadese en dwerggans.

De **grauwe gans**, voorouder van de boerengans is onze meest algemene gans, herkenbaar in de vlucht aan de lichte voorvleugel.

De **rietgans** lijkt er wel een beetje op maar is veel donkerder van kleur. Vooral de kop en hals. Afgezien van de Canadese gans is de grauwe gans de grootste ganzensoort.

De **Canadese gans** werd in Engeland en Zweden als parkvogel uitgezet. Van daar heeft hij zich in rap tempo over de rest van Europa verspreid.

De **kolgans** is herkenbaar aan de witte snavelbasis (kol) en aan zijn dwarsstrepen op de borst.

Rotganzen heten zo vanwege het geluid dat ze maken. Volwassen vogels bezitten een wit halsbandje. Bij juveniele vogels ontbreekt dat.

Ooit waren **brandganzen** tamelijk zeldzaam en leefden ze vooral van zeegras.

Ze kwamen als trekvogel vanuit Nova Zembla, Groenland en Zweden om hier te overwinteren. Die tijd is voor goed voorbij. Brandganzen voelen zich hier goed thuis en broeden hier veelvuldig.

Tot slotte nog een zeldzaamheid uit Siberië: de **roodhalsgans**.

Over zeldzaamheden gesproken: soms tref je onder de kolganzen de dwerggans aan en onder de rietganzen, de kleine rietgans.

Af en toe zit er tussen de rotganzen een "witbuikrotgans of een zwarte rotgans en onlangs trof ik op Tholen tussen de brandganzen een sneeuwgans aan.

Je ziet dat er heel wat te beleven valt in ganzenland. Vergeet je kijker en determinatiegids niet.

En..... de **nijlgans** is geen gans. Hij is familie van de bergeend.

Canadese gans

Brandgans

Rotganzen

Nijlgans

Kolganzen

Grauwe ganzen

© Cees van Overveld

Veel kijkplezier. Geniet er van in het licht van de komende feestdagen!

Cees van Overveld

Noot van de redactie:

Niet alle foto's van de ganzen hebben we geplaatst. Voor meer foto's zie:

https://www.flickr.com/photos/cees_van_overveld/albums of

<https://www.flickr.com/search/?text=goose>

Ledendag 2016

Op 15 oktober jongstleden was de ledendag gepland. In de voorbereiding hiervan hebben we het idee van Walter Wamsteker graag overgenomen, te weten een dag doorbrengen in Dordrecht. Enkele maanden geleden zijn we gestart met de aanmeldingen, die totaal 31 deelnemers opleverden.

's Morgens om 10.00 uur werd afgesproken bij het NME in het Weizigtpark waar we tot 12.00 uur konden genieten van niet alleen het NME-gedeelte, maar ook van het park op zich met oude bomen en mooie waterpartijen. Het NME, de kassen en de kinderboerderij

met verschillende dieren en schitterende voliëres zijn zeker de moeite waard. Echt genoten als vogelliefhebber. Voor een kop koffie waren we helaas genooddaakt even het station te bezoeken, maar dat gaf de nodige hilariteit omdat soms 6 personen op één OV-kaart door het poortje moesten. Jammer dat het weer ons een beetje in de steek liet met wat motregen.

Om 12.00 uur kregen we anderhalf uur gelegenheid voor een lunch, waarna we bij het VVV-kantoor in twee groepen werden gesplitst die onder begeleiding van een stadsgids een wandeling door het historische centrum van Dordrecht hebben gemaakt. Ikzelf was bijzonder verrast over het mooie historische centrum met typische gebouwen, bouwstijlen en het hofje. Heel bijzonder om daarover iets te horen.

Na de wandeling kregen we nog een rondvaart over de grachten van Dordrecht in een fluisterboot. Het is altijd apart om vanaf het water de omgeving te bekijken en dat werd ook nu weer bewaarheid. Vooral het open water waar drie rivieren bij elkaar komen is heel bijzonder om te bekijken. En dat was het einde van de ledendag. Een aantal leden is nog in de stad gebleven voor een terrasje (na de lunch is de zon immers gaan schijnen) of is zelfs blijven eten. Al met al was het een heerlijke dag, een geslaagde ledendag. Wie weet wat we volgend jaar kunnen doen.

Hans van Nassau

Terugblik jeugdnatuurgroep

Eerste Europese Paddenstoelendag

Deze dag viel op 24 september. Eigenlijk is deze datum voor een paddenstoelendag een beetje te vroeg. We hebben weinig paddenstoelen gevonden. Aardappelbovisten stonden er volop. Daan en Lucas vonden het geweldig om ze te laten stuiven. We hebben ook een paar speciale paddenstoelen gevonden

namelijk de beurszwam en cantharel. De kinderen hebben nog een paddenstoelenmemorie gespeeld in het bos, dat viel nog niet mee, omdat ze eerst een stukje moesten rennen, konden ze de omgekeerde paddenstoelen van hun voorgangers niet zien en dan wordt memorie een stuk lastiger.

Ondanks het geringe aantal paddenstoelen hebben we toch erg genoten van het prachtige weer en het mooie natuurgebied de Zurenhoek. We kwamen eigenlijk nog tijd te kort, maar volgend jaar houden we toch maar onze paddenstoelenexcursie in oktober.

Vruchten en zaden

Zaterdag 8 oktober trok de jeugdnatuurgroep erop uit om vruchten en zaden te verzamelen. Het was prachtig weer en we hebben van alles gevonden: eikels, beukennotjes, kastanjes, lijsterbes enz. Erg opvallend was de grote hoeveelheid beukennotjes die er in het bos lag. Na een half uurtje keerden we met onze buit terug naar het MEC-lokaal.

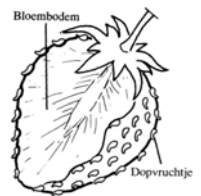
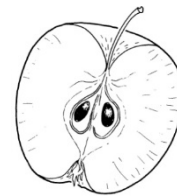
We gingen de zaden en vruchten heel goed bekijken en bevoelen, hier kwamen voeldozen en microscopen aan te pas. Wat is het prachtig als je een vrucht of een zaad door een microscoop bekijkt en wat ziet hij er dan anders uit.

We hadden keus genoeg, er lag een overvloed aan producten die we konden bekijken. Heel uitgebreid hebben we de appel en de aardbei bekeken. Hier hadden we ook een papieren schemaatje van. Heel interessant!

Tot slot hebben we nog een indeling gemaakt over de zaadverspreiding. Gebeurt dit door de plant zelf, mens en dier,

de wind of het water of misschien wel door een combinatie van de hiervoor genoemde manieren? De kinderen maakten deze indeling bijna foutloos. Na deze leerzame middag konden de jongens en meisjes weer om 16.00 uur opgehaald worden in het MEC.

Landelijke Natuurwerkdag Schijf

Zaterdag 5 november, de Landelijk Natuurwerkdag waar we elk jaar aan meedoen. We verzamelden om 14.00 u. bij Heiberg 4 in Schijf. Toen we naar onze werkplek wandelden, begon het een beetje te miezeren. Gelukkig duurde dat niet lang. Door Kees Akkermans kregen we handschoenen, zagen en takkenscharen uitgedeeld en naar onze werkplek gebracht. Al spoedig was iedereen aan de slag. Leuk was het bezoek van een journalist van de Roosendaalse en Rucphense Bode. Hij kwam foto's maken en zou een stukje schrijven over deze activiteit.

Kinderen en begeleiders gingen de Amerikaanse eik afzagen en knippen. Dit was soms nog een flinke klus, want er waren al dikke exemplaren bij. Maar de meiden (deze keer waren er alleen maar meisjes naar de jeugdnatuurmiddag gekomen) gaven niet op en gingen stug door.

Het zagen en knippen ging steeds beter. Om 15.00 u. was het tijd voor chocomel met een koek. Dat hadden we wel verdiend. Daarna gingen we weer vlug aan de slag. We kwamen ook leuke dingen van de natuur tegen. Zo liet Wim ons de doolhofzwam zien, niemand vergeet meer waarom deze paddenstoel, waarbij

de plaatjes niet mooi recht van de rand naar de hoed naar de steel lopen, zo heet. Er was ook een bijennest gevonden. Prachtig hoe deze kleine beestjes hun papieren nest gemaakt hebben. De kinderen konden het zelf voelen en konden ook een kijkje in het nest nemen.

Om 16.00 u. stopten we, we hadden een groot stuk bos Amerikaanse eik vrijgemaakt, maar heel de klus was nog niet geklaard. De ouders kwamen de kinderen ophalen en de jongelui kregen nu van Bianca de Craen van Natuurmonumenten een loeppotje en wat leuke foldertjes mee. We hoorden dat ze tegen hun ouders vertelden dat ze het erg leuk gevonden hadden en dat was heel fijn om te horen. Toen de laatste begeleiders nog even na stonden te kletsen, kwamen er nog 3 reeën onze kant op. Op het moment, dat ze ons ontdekten, maakten ze rechtsomkeer en vluchtten ze een bosje in. Dat was het einde van een leuke, actieve en nuttige middag.

Corry Vroegrijk

Terugblik kleuternatuurmiddag

Een warme kleuternatuurmiddag over eekhoorns

Op woensdagmiddag 14 september hebben we weer een geslaagde kleuternatuurmiddag beleefd. Ondanks het warme weer waren 20 dappere kinderen met hun (groot)ouders gekomen om in de wereld van eekhoorns te duiken.

We begonnen de middag zoals gewoonlijk met een toepasselijk voorleesverhaal, van Plum: de eekhoorn die niet durfde te springen. Daarna speelden we een vragenspel aan de hand van foto's. Met vragen als: Heeft een eekhoorn een huis? Wat eten eekhoorns? Hoeveel baby's krijgt een eekhoorn? Sommige kinderen wisten al best veel over eekhoorns te vertellen!

Vervolgens was het tijd om naar buiten te gaan. We hebben met verrekijkers in de boomtoppen gespeurd, vonden afgekloven dennenappels en hebben eikels gezocht. Die eikels hebben de kinderen vervolgens verstopt in de grond, net zoals een eekhoorn zijn wintervoorraad verstopt. Omdat iedereen behoorlijk dorstig was geworden, hebben we daarna eerst wat gedronken, met een eierkoek erbij. En toen iedereen weer was opgefrist, was het tijd voor het vervolg van het programma. De helft van de groep bleef binnen in het MEC-lokaal, om een opgezette eekhoorn van heel dichtbij te bekijken. Sommigen hebben er zelfs een mooie tekening van gemaakt.

De andere helft van de groep ging naar buiten om de eerder verstopte eikels weer op te graven, net zoals een eekhoorn doet. Dat viel nog niet mee! Vervolgens hebben we nog ver gesprongen als eekhoorns, gegeten als eekhoorns en op een boomstam gebalanceerd als eekhoorns.

We sloten de middag af met nog een extra glaasje limonade en natuurlijk wilden we weten wat (groot)ouders en kinderen van de middag vonden. Het balanceren en eikels verstopten was het allerleukste aldus de kinderen! We kunnen concluderen dat het weer een geslaagde en gezellige middag was.

Kleuters beleven de herfst

Op woensdag 12 oktober organiseerden we de laatste kleuternatuurmiddag van dit jaar met als thema 'Beleef de herfst'. Heel wat kinderen hadden zin in een middag over de herfst, want kleuternatuur was met 24 deelnemertjes helemaal 'uitverkocht'. Voor 7 kinderen was zelfs geen plaats meer.

Zoals gebruikelijk startten we in het MEC-lokaal met een voorleesverhaaltje. Dit keer over Jip en Janneke, die bladeren ruimden in de tuin. Daarna bekeken we aan de hand van een filmpje en dia's wat er in de natuur allemaal gebeurt in de herfst: de bladeren verkleuren, er komen paddenstoelen, egels zoeken een plekje voor hun winterslaap, het wordt kouder

Het was inmiddels binnen aardig warm geworden, dus de hoogste tijd voor een frisse neus in het herfstbos.

Tijdens de wandeling maakten de kinderen een herfstkroon, speelden ze herfstbingo en zochten ze mooie herfstspulletjes. De wandeling duurde wat langer dan gepland, maar dat geeft niks. Het was ook zo leuk in het bos! Toen we weer binnenkwamen was er voor iedereen een beker drinken en een eierkoek. Na de pauze ging de helft van de groep buiten herfstspelletjes spelen. De kinderen moesten raden wat er in verschillende tasjes zat, zonder te kijken, alleen door te voelen. Bijvoorbeeld bladeren, dennennaalden, eikels of een moeilijke: mos. En ze probeerden om zoveel mogelijk dennenappels in de emmer te gooien.

Ondertussen was de andere helft van de groep binnen bezig om een herfstdoos te maken met materialen uit het bos. Om het herfsttafereel compleet te maken, maakten ze van klei en houten prikkertjes een egeltje. Daarna ruilden de groepen om, zodat niemand iets hoefde te missen.

En zo kwam er veel te snel een einde aan weer een gezellige kleuternatuurmiddag en daarmee aan een geslaagd kleuternatuur-jaar.

Tot slot

We kunnen terugkijken op een succesvol kleuternatuurjaar. We startten in mei met 14 kleuters en mochten in oktober afsluiten met een overweldigend aantal deelnemertjes. Daarbij waren kinderen van het eerste uur, maar ook weer nieuwe kinderen die via anderen over kleuternatuur hadden gehoord. Ik wil Coby Vromans, Jac Heijmans en Kees Konings heel hartelijk bedanken voor hun bijdrage aan dit succes.

Linda Frantzen

Wandeling op de vestigingswallen van Willemstad

Dinsdag 27 september was deze wandeling gepland en wat hebben we geluk gehad met het weer. Temperatuur van boven 20°C, een helblauwe lucht en nauwelijks wind, perfect dus voor een buitenactiviteit. En maar liefst 26 belangstellenden.

De wandeling begon bij het parkeerterrein langs het Hollands Diep vanwaar we langs de vestingmuur richting bastion Holland zijn gelopen. Willemstad is opgebouwd in de vorm van een zevendelige ster met op elke punt een bastion, genoemd naar de zeven provinciën, zoals Nederland was samengesteld. De wandeling is ook deels door het historisch centrum gegaan waar we een kort bezoek brachten aan het Mauritshuis.

Daarna werd stil gestaan bij het Kruithuis Utrecht met z'n muren van 2,85 m dik.

Via de andere bastions en de d'Orangemolen kwamen we aan bij de haven waar we in het zonnetje hebben genoten van een heerlijke consumptie.

De kern van Willemstad is beschermd stadsgezicht geworden in 1970. Alles heeft een link met het koningshuis, Willem van Oranje en zijn zoon Prins Maurits. Koning Willem-Alexander draagt ook de titel Heer van Willemstad.

Op de terugweg naar de auto's nog even gewezen op het Arsenaal en de Erebegraafplaats waar 134 Belgische krijgsgevangenen uit de 2^e wereldoorlog zijn begraven. Al met al een fantastische middag.

Hans van Nassau

Een mooie paddenstoelwandeling

Dinsdag, 25 oktober stond de maandelijkse seniorenactiviteit op het programma. Dit keer gingen we met de auto naar 't Appeltje onder Bergen op Zoom om daar op zoek te gaan naar paddenstoelen. Aanvankelijk kwamen we één auto tekort om ieder mee te nemen waarop Joop zich vrijwillig terug trok. Jammer want kort na zijn vertrek kwam Harry met zijn vrouw het parkeerterrein oprijden zodat Joop alsnog mee had kunnen rijden. Uiteindelijk zijn we met 16 personen op pad gegaan.

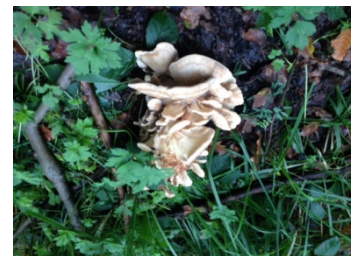
Het weer zat echt mee wat in deze tijd wel eens anders kan zijn. Droog, bewolkt en zelfs af en toe een beetje zon. Bij de ingang van het bos was het gelijk prijs: een mooie reuzenzwam.

Hoewel het oktober is en de weersomstandigheden redelijk gunstig was het aantal verschillende paddenstoelen niet erg hoog. Een kleine opsomming die we hebben gevonden: vliegenschwam, valse cantharel, koraalzwam en zwavelkopje.

Verder was het een fijne wandeling waarbij we ook nog even in de heidetuin hebben gekeken en met bewondering hebben stilgestaan bij een enorme treurbeuk. Na afloop was er natuurlijk gelegenheid voor een lekkere consumptie bij 't Appeltje.

Bedankt Rinus voor jouw deskundige uitleg.

Hans van Nassau

Oproep

Kopij voor de nieuwsbrief digitaal aanleveren via redactie@ivnroosendaal.nl : uiterlijk 2 weken vóór het uitkomen van de Nieuwsbrief (1 maart/1 juni/1 september/1 december)

Wijzigingen van uw email adres s.v.p. tijdig doorgeven zodat u de digitale nieuwsbrief blijft ontvangen.

Werkgroepen en contactpersonen

Werkgroepen			
Jeugdnatuurgroep	Corry Vroegrijk		corryvroegrijk@kpnmail.nl
Beheerwerkgroep	Piet van Oeffelen		pietvanoeffelen@gmail.com
Cursussen	Carla v.d. Burgt		cursussen@ivnroosendaal.nl
Publieksactiviteiten	Coby Vromans		c.vromans@home.nl
Seniorenactiviteiten	Hans van Nassau		van.nassau@home.nl
	Jac Heijmans		jacineke@home.nl
Thema-avonden	Jac Heijmans		jacineke@home.nl
	Hans van Nassau		van.nassau@home.nl
Wandelingen	vacant		activiteiten@ivnroosendaal.nl
Website	Ad Hellemons		ad.hellemons@gmail.com
Public relations	Resie Beulen		pr@ivnroosendaal.nl
Contactpersonen			
Gierzwaluwen en echte zwaluwen	Marjos Mourmans		marjosmourmans@planet.nl
Groenwinkel	Annemarie Willems		anwilmu@ziggo.nl
Vogels	Cees van Overveld		fotoverveld@kpnplanet.nl

Overige informatie

Adres IVN:

MEC T-Huis Visdonk, Dennenscheerdersdreef 11, 4707 PK Roosendaal, telefoon 0165-561632

Lidmaatschap:

Lidmaatschap € 24,= per jaar. Huisgenootleden € 12,00.

Contributie te betalen vóór 1 maart van het lopende jaar. Opzegging lidmaatschap voor 1 november van het lopende jaar. Rabobank rek.nr. NL32RABO0174340974